

ՆԵՐՍԷՍ Ա.Բ. ԿՐԱԿՅԻ.— Մբ. Ս. Հրեշտակապետի վանքին մէջ ընդօրինակած է երկու ձեռագիր մին՝ պարզ ձևորէսիր մը, 1331ին. և միւսն՝ դարձեալ ձևորէսիր և Տոնախալի ձագ 1335ին. առաջինը Վարդան Արեւելցի պատրիարքին օրով, երկրորդը՝ անոր յաջորդ՝ Յովհաննէս ձօսլինի. իսկ երրորդ ձեռագիր մը, ձառնոց խորագրով, ընդօրինակած է 1334ին Ս. Ստեփանոս վանքին մէջ: Առաջին և երրորդ ձեռագիրները կը գտնուին Ս. Յակոբի վանքին մէջ (ՄՁ. Թ. 282 և 1863). իսկ երկրորդը կը մնայ Վենետիկի Մխիթարեանց մատենադարանը: Կրակցիին կենսագրութեան մասին տեսնել ա՛յն յիշատակարանները որ արդէն հրատարակուած են (Մրգս. Յոց. հատ. բ. էջ 350. Սխառան, էջ 317—320 և 547, մեր յօդուածը Ներսէս Կրակցի խորագրով, Սիւն, 1627, էջ 32—55):

ՆԵՐՍԷՍ Ա.Բ. ՂԱՓԱՆՅԻ.— Մբ. 1699ին կը յիշատակուի Մինաս Ամգեցիի Օրագրութեան մէջ:

ՆԵՐՍԷՍ ԱՂԹԱՄԱՐՅԻ.— Ղաղար Անձևացին՝ Հաւսարան անուանց կարողիկոսաց 1824ի իր ձեռագիրին յիշատակարանին մէջ կը գրէ թէ Աղթամարի կաթողիկոսներու յաջորդութիւնն պարունակող երեք տետրակներ գտած է նոյն վանքի մատենադարանին մէջ, նոյն տետրակներուն երրորդը գրած է հմուտ երաժիշտ և հմետր Ներսէս Աղրսահարցիւն: Ղաղար Անձևացիին յիշատակարանէն կը հասկցուի թէ՛ Ներսէս Աղթամարցին 1791ին ուխտաւորութեամբ Ս. Յակոբի վանքը կ'այցելէ և իր ձայնին քաղցրութեամբն ու երաժշտական ճարտարութեամբն ուխտաւորները և օտարները հիացնելէ վերջ կը դառնայ հայրենիքը, Անձևացիին յիշատակարանին խօսքերը նոյնութեամբ կ'ընդօրինակենք հոս. «... այս Ներսէս էր այր յոյժ հռետոր և տեղեակ արտաքին փրկիսփայական արհեստին. մանաւանդ երաժշտականացն, այնպէս զի մինչ տարածեալ համբաւ սորա ընդ ամենայն աշխարհս, զի էր հիանալի և զարմանալի, զրեթէ հրեշտակաց եղանակ ունէր: Արդ ի գնալ նորա ի սուրբ Երուսաղէմ յերկրպագութիւն Գերեզմանին Քրիստոսի. ոչ հա ծանօթութիւն ամենագով Յովակիմ պատրիարքին միջև յաւուրս Ծննդեան և Յայտնութեան Քրիստոսի. ի յառաջտեան ժամուն, յորժամ սկսեցին զՏէր զի քազում և հասան մինչև ցՓատի ի քաւ-